

גילוי מלא: הכנס ייערך בשיתוף אפקה, המכללה האקדמית להנדסה בתל אביב וקרן טראמפ

סקר חדש בקרב מנהלים

חלוקים לגבי הצורך בתואר אקדמי, ואיך ישפיע ה-AI

האם תואר אקדמי מרד להצלחה בשוק, מה חושבים מנהלים בהייטק על מקצועות הרוח והחברה, ועד כמה הבינה המלאכותית תשפיע על מצבת העובדים? סקר מיוחד של גלובס ומכללת אפקה לקראת כנס FUTURE SKILLS שיתקיים ביום ג', ברח מה חושבת הצמרת הניהולית / עידן ארץ

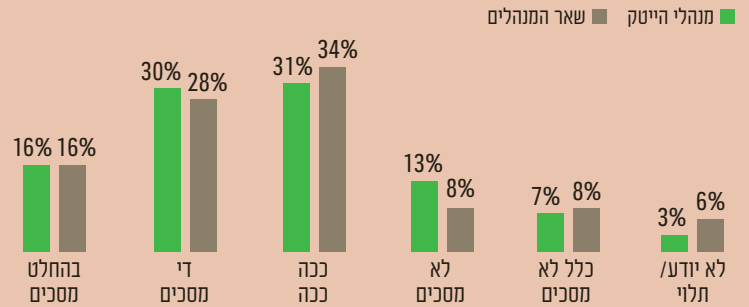
הסקר של חברת אושיק רושינק סקרים ואסטרטגיה, בראשות אושיק רושינק, נערך בקרב 135 מנהלי הייטק, רובם מחברות גדולות (מעל 500 מועסקים) ו-183 מנהלים מתחומים אחרים, בעסקים בינוניים וגדולים. הסקר בוצע באמצעות שני שאלונים ייעודיים אינטרנטיים, בתאריכים 10 ביוני ועד 6 ביולי, 2025. טעות הדגימה בו עומדת על +5%.

פרופ' עמי מויאל,
נשיא אפקה
צילום: ויקיפדיה

1 מנהלים חלוקים לגבי תרומתו של תואר אקדמי לקריירה בטווח הקצר

האם תואר אקדמי מכין היום את הסטודנטים בצורה טובה לשוק העבודה של עוד שנתיים-שלוש?

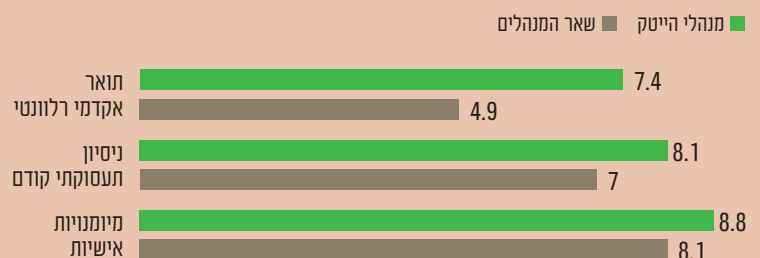

"אנחנו רואים שינויים טכנולוגיים אקספוננציאליים זה עשור ומעלה במספר צירים", אומר עמי מויאל, נשיא מכללת אפקה. "כל יום היום יכול לפתח מוצר ולשנות את העולם וכלל תחומי החיים משתנים בהתאם". המשמעות של זה, בעיניו, היא ששוק העבודה משתנה במהירות גם הוא. לדבריו, השוק נעשה יותר מוכוון כ-STEM: "20% מהאנשים עוסקים במחקר ופיתוח וצריכים להיות בעלי הכשרה הנדסית-מדעית-טכנולוגית עמוקה, בעוד ששאר ה-80% לא יעסקו בפיתוח תוכנה למשל. אבל הם בהחלט יצטרכו אוריינטציה טכנולוגית מובהקת. אני לא רואה עובד בשנים הקרובות שלא משתמש בבינה מלאכותית. צריך להתכנס לשילוב בין AI לאנושית".

46% ממנהלי ההייטק ר-44% משאר המנהלים בהחלט מסכימים או די מסכימים כי תואר אקדמי מכין את הסטודנטים בצורה טובה לשוק העבודה בטווח הקצר. זאת, לעומת 20% ממנהלי ההייטק ו-16% משאר המנהלים שלא מסכימים או לא מסכימים כלל. כאשר נשאלו המנהלים את תרומת התואר האקדמי בעוד עשור, התשובות מתהפכות: 27% ממנהלי ההייטק ו-28% משאר המנהלים מסכימים או די מסכימים שהלימודים האקדמיים היום מכינים את הסטודנטים לכך, לעומת 39% ממנהלי ההייטק ו-29% משאר המנהלים שלא. מעל 80% טוענים שצריך לשנות את תכניות הלימוד האקדמיות, "כדי להכין כראוי לשוק העבודה בעוד 10 שנים".

2 מהסקר עולה: מיומנות וניסיון אישי הכרחיים יותר מתואר

דרג אילו קריטריונים לאיוש משרות טכנולוגיות הם החשובים ביותר לדעתך (1 נמוך ביותר, 10 גבוה ביותר)

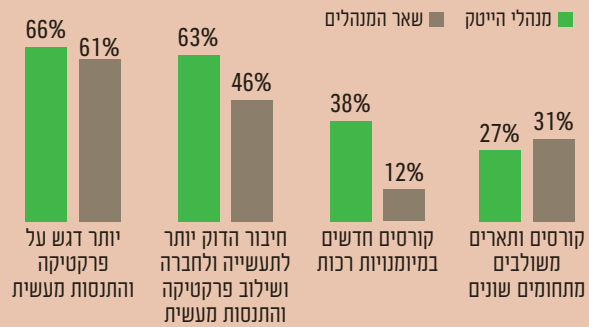
נראה, אם כך, שהשמועות על מותה של ההשכלה הגבוהה היו מוקדמות. "ההשכלה האקדמית עדיין רלוונטית. החינוכיות של השכלה אקדמית בענף ההייטק רק התגברה", אומר אושיק רושינק, בעלי רושינק. "אם הייתה תזה לפיה התואר האקדמי יהיה פחות רלוונטי, אנחנו רואים שזה לא נכון. זו נקודה מפתיעה ומעניינת".

בקרב מנהלי הייטק, ממוצע החשיבות שהם מעניקים לתואר אקדמי רלוונטי עומדת על 7.4. לעומת זאת, סעיף המיומנויות האישיות עומד על 8.8. הדרישה לניסיון תעסוקתי גם ניצבת גבוה (8.1). בקרב שאר המנהלים, תואר אקדמי רלוונטי חשוב הרבה פחות, והם נותנים לו ציון ממוצע של 4.9 מתוך 10 בלבד.

גילוי מלא: הכנס ייערך בשיתוף אפקה, המכללה האקדמית להנדסה בתל אביב וקרן טראמפ

3 | רוב המנהלים סבורים כי הדגש על התנסות מעשית דורש שיפור

אילו נושאים חשובים לשיפור באקדמיה לדעתך? (תשובות נבחרות)

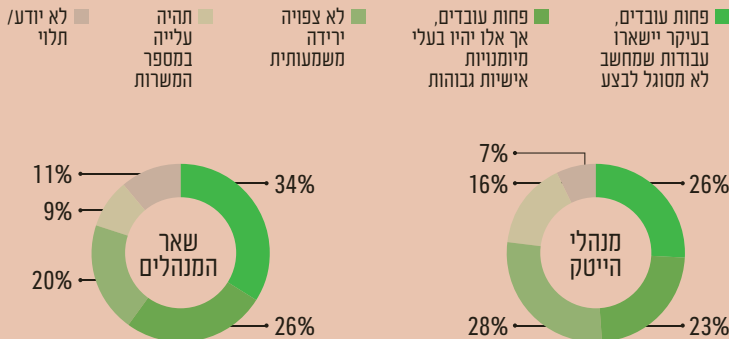

תעסוקה משתנה", אומר מויאל. "כל הרצף החינוכי צריך להשתנות, ממערכת החינוך דרך הצבא להשכלה האקדמית והמיקוד צריך להיות לא רק להעביר ידע ושינון, אלא הבנה, יכולת הטלה והקניית מיומנויות ולא מיומנויות הבאפקה ובכנס שנקיים בנושאתזכרות 'על הדרך'". לדבריו, "התזה שאנחנו מובילים באפקה ובכנס שנקיים בנושא היא שימת דגש על הקניית מיומנויות באופן מתודי ומסודר. צריך להיות תוצר למידה לא רק ברמת ידע, אלא גם ברמת מיומנויות". הוא מדגיש שברמה הפרקטית "אי אפשר להקנות מיומנויות כמו עבודת צוות רב-תחומית בהרצאה פרונטלית מול 300 סטודנטים".

הנושאים החשובים ביותר, בייחוד בעיני המנהלים בהייטק, הם פרקטיקה והתנסות מעשית (66% ממנהלי ההייטק, 61% משאר המנהלים), חיבור הדוק יותר לתעשייה עצמה (63% בהייטק, 46% בשאר) וקורסים חדשים ב"מיומנויות רכות" (38% ממנהלי ההייטק, לעומת 12% בלבד משאר המנהלים). כך עולה מתוצאות הסקר. הנושא העיקרי בו שאר המנהלים דרשו יותר ממנהלי ההייטק הוא רבותחומיות. ספציפית, מעל 90% רוצים לקדם פיתוח מיומנויות והסקת מסקנות לכל אורך הרצף החינוכי, אם כי גם כאן – מדובר בהצהרה כללית יחסית. "שאלת מיליון הדולר היא איך מכשירים אנשים לתפקוד בשוק

5 | בקרב מנהלים, שיעור גבוה מעריך שבעתיד יידרשו הרבה פחות עובדים

לפי הערכתך, איך ייראה שוק העבודה בעוד 10 שנים?

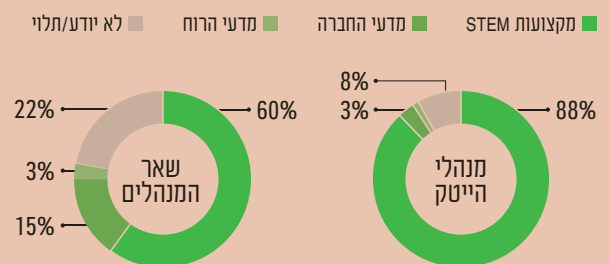

"אנושיות" שמחשב לא מסוגל לבצע באופן מלא או חלקי, והשאר חושבים שדווקא יצטרכו בעלי מיומנויות אישיות וטכנולוגיות גבוהות. יתר המנהלים שהשתתפו בסקר פחות נשמעים אופטימיים. 60% מהם טוענים שיהיה צורך בצמצום משרות הקיימות בשוק. היתר טוענים שמשרות חדשות יחליפו את הקיימות, או שאף יהיה יותר ביקוש לעובדים מהיום.

הבינה המלאכותית ממשיכה לשנות את שוק העבודה בקצב מסחרר, והיא יוצרת לא רק אתגרים, אלא גם הזדמנויות חדשות. כשנשאלו המנהלים שהשתתפו בסקר איך הם רואים את שוק העבודה העתידי, בין היתר בעקבות שילוב AI שכבר עכשיו משפיע עליו רבות, התקבלו תשובות מעניינות. 49% ממנהלי ההייטק חווים שיהיה צמצום מסוים של משרות. חלקם חושבים שיישארו בעלי עבודות

4 | מקצועות טכנולוגיים נתפסים חשובים יותר בעיני מנהלים

אילו מקצועות מכינים טוב יותר לשוק העבודה העתידי לדעתך?

היכולת לעבוד בצוות, אבל דווקא בהייטק המיומנות של לעבוד לבד היא החשובה ביותר". דווקא שאר המנהלים הצביעו ב-33% על "חדשנות" כמיומנות חשובה, לעומת 15% ממנהלי ההייטק, אבל בעיני רושינק: "הסיבה לכך היא כנראה שבהייטק, החדשנות היא מובן מאליה ולא משהו שצריך לדרוש במיוחד". מויאל: "עשינו קיים סטאדי במכללה שמראה שאפשר להקנות מיומנויות. בעיני, כל הרצף החינוכי צריך לעבוד ככה. למערכת החינוך צריך להיות דמות בוגרת שכוללת ידע, מיומנויות וערכים. צריך להגדיר היטב את המיומנויות הנדרשות, נניח חשיבה ביקורתית, ולהגדיר לה 10 רמות שאותן צריך לחלק לאורך כלל הרצף החינוכי הלאומי בהסכמה של כל המערכות על הרצף החינוכי. המשאב האנושי הוא מה שיש לנו, זה צורך לאומי חיוני. בנק ישראל קושר את רמת המיומנויות בשוק העבודה לפיריון במשק, כך שזה לא רק דיון חינוכי גרידא, אלא יש לזה משמעות קונקרטית לצמיחה במשק, לפיריון, וכמובן לחוסן חברתי והלאומי".

המנהלים בהייטק ממליצים באופן דרמטי על מקצועות טכנולוגיים (STEM). רוב של 88% בסקר הכריע כי אלו המקצועות שמכינים טוב יותר את הסטודנטים לשוק העבודה העתידי, לעומת 3% שמצביעים על מדעי החברה ו-1% מדעי הרוח. גם בקרב שאר המנהלים STEM הוא המקצוע המועדף, אך באופן פחות מובהק (60%), כאשר מדעי החברה הרחק מאחור (15%) ומדעי הרוח לא רלוונטיים לשוק (3%). באופן ספציפי יותר, יש הסכמה רחבה יחסית על איזה תואר ספציפי כראי ללמוד מבין מקצועות STEM – מדעי המחשב. כך סבורים 57% ממנהלי ההייטק ו-52% משאר המנהלים. הנדסה מגיעה למקום השני ורק לאחריה שאר המקצועות. ומה המיומנויות הנדרשות בשוק העבודה? בעיני 43% ממנהלי ההייטק, התשובה היא קודם כל יכולת למידה עצמאית, פער משמעותי לעומת 23% משאר המנהלים שהצביעו על כך. "מה שחשוב למנהלי ההייטק זה יכולת העבודה העצמאית", אומר רושינק. "במשך זמן רב היה שיח שהמרכז הוא